

daleč preselila, soboj je vzela svoj brlog. Pa joj perutnini v Sv. Jurju pri Celju!

Milwaukee, Wis (Severna Amerika.) 1. dec. 1905.
Ne zameri ljubi Štajerc, da te prosim, da sprejmeš ta moj dopis. Jaz se grozno jezim, če čitam, v moji starci domovini so klerikalci proti nemškem jeziku. Kolikokrat sem jaz tukaj v Ameriki Boga hvalil, da znam nemški, kako tarnajo moji prijatelji ki znajo le svoj materin jezik. Z enim svojih prijateljev moral sem k zdravniku iti, ker on mu ni zamogel raztolmačiti svoje bolezni, jaz sem bil za tolmača in tako le je moj prijatelj dobil spet ljubo zdravje. Dragi kmetje v domovini, dajte otrokom najboljšo doto, dajte njim nemški jezik, kajti potem njim je ves svet odprt. Ne dajte se za nos voditi od klerikalnih hinavcev, pustite to družbo. Ljubi Štajerc, v enem tvojih člankov čital sem tudi o Mohorjevih bukvah. To smo si dobro zapomnili in se bomo mi, tvoji zvesti naročniki tudi po tem ravnali. Sprejmi še mnogo pozdravov in vesele praznike in veselo novo leto vošči ti.

Anton V.— gostilničar v Milwaukee Wis.

(Opomba uredništva: Vaše pismo smo radi priobčili, in zahvaljujemo se za voščilo. Takoisto kličemo tudi mi Vam in vsem našim naročnikom v daljni Ameriki, Veselo novo leto!)

Iz Gotovelj. Redko kadaj zveš ljubi Štajerc kaj od nas, gotovo se čudiš, da ti tudi mi en dopis pošljemo. Pri nas vršile so se občinske volitve 11. nov. t. l. Naša občina je ena najmanjših v celjskem okraju, šteje le okoli 700 prebivalcev. Do sedaj pa imeli smo nekaj, kaj morda malo občin ima, mir je vladal pri nas, nismo poznali narodnega boja vsi smo mirno živeli. Pa glej! O času občinske volitve zginil je mir, eni stranki se je predbacivalo, da baje hoče nemško šulferejsko šolo v občini ustanoviti. Z to lažjo in drugimi so res ljudi prevarili in tako so prišli sejalci nemira in prepira med dosedaj mirnimi občani do zmage. Po dobljeni zmagi streljali so z topičem in 8 dnij po volitvi so še enkrat pokazali svoje veselje z streljanjem. Za nepopisljivo zanemarjene občinske ceste ni denarja, za to je škoda vsakega vinarja. Za pijačo in smodnik po končani volitvi je dovolj denarja.

Več volilcev.

Spodnještajerske novice.

Telegram iz Neuhausa. Pri obč. volitvah prodrli v I. razr. naprednjaki, v II. klerikalci. Bil strašen volilni boj, smo vložili protest.

Naprednjaki.

Vinski sejem pri Sv. Barbari v Halozah. 14. t. l. vršil se je pri Sv. Barbari v Halozah vinski sejem. Prišlo je precej vinskih kupcev (57) in bila je cena za liter 32—56 v. Seveda vsi niso zamogli prodati, a ti naj se zglasijo pri odboru in ta jih bo zaznamoval, in ako bo kdo vino potreboval, bo kupcu poslal njih naslov.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. V Sv. Lovrencu v Sl. gor. odprl je v poslopju stare šole novo prodajalno

z zmešanim blagom J. Toplak, izučen trgovec. Prodaja bo vsakovrstno specerijsko in manufakturno blago po poštenih nizkih cenah. Kupoval bodo vse poljske pridelke, potem jajca, maslo, perutnino in divjačino, ter zamenjal moko za zrnje. Priporoča se tedaj ta prodajalna vsakemu kupcu.

Strasgonjci pri Pragerskem. (Požar.) 12. t. m. ob 6 zvečer začelo je gospodarsko poslopje Lenarta goreti; ogenj se je razširil ter upepelil mlin in gospodarska poslopja Gujst-a in takisto vsa gospodarska poslopja Greif-a. Hitro bili so požarniki iz Cirkovec, Frama, Poljskava, Sv. Lovrenca in Šikole na licu mesta in so tudi zamogli uspešno delati, kajti čez vas teče potok. Pogorelci so sicer zavarovani pa vendar imajo veliko škodo ker so vozovi, krma i. t. d. zgoreli. Kako je požar nastal, še ta čas ni znano.

Celje. (Nadepolni dijaki.) Te dni obsojeni so bili pri okrajni sodniji v Celju gimnazijec Konrad Skoflek na 20 K denarne globe ali 6 dnij zapora in pravoslovec Karl Lasnik na 30 K denarne globe ali 8 dni zapora. Ta dva nadepolna mladeniča napadala sta z psovki v družbi drugih pjanov dijakov mirne nemške goste. Res žalostno, če tako vugleda slovenska inteligencia, da ji celo sodniji mora raztolmačiti, kar je prav ali ne. Če se to že na zeleni veji kaže, kaj še bo. Kaj še bomo doživelji! Kam plove pravštv! Je temu „Štajerc“ kriv? Niso to sadovi pravških hujškačev?

Vročekrvni narodnjaki kaj radi proti naprednjakom rabijo psovko „nemčur.“ Pred kratkim tožil pa je nek naprednjak zaradi te besede nekega narodnjaka in ta je bil tudi zaradi žalenja časti obsojen. Zapomnite si to naprednjaki in izročite vsakega, ki vam reče „nemčur“ roki pravice. Enega narodnjaka je sodnik zelo ostro zaradi psovke „nemčur“ kaznal, in sodbo je okrožna sodnija v Celju potrdila.

Skomer Hudina (pri Konjicah). Spet ena občina, katera je sledila v norosti in neumnosti drugim občinam, spet ena, ki je v seji sklenila, da ne vzprejama več nemških dopisov. Škodo imela bo le občina sama in prišel bo čas, ko bo kmet preklinjal, da se je kaj tacega sklenilo.

Brežice. Dne 11. t. m. igral se je posestnikov sin Franc Urek v Št. Lenartu pri Brežicah, z revolverom ne vedoč, da je nabit; orožje je sprožil in po nesreči zadel svojega 9 letnega brata, ki je vsled rane v bolnišnici umrl.

Maribor. Pred sodnijo zagovarjal se je te dni viničar Štefan Nerat in Sesterž, ker je 7. oktobra t. l. z podstrešja z puško ustrelil Luka Karneša in z enim strelom težko ranil Franceta Božičko. Nerat bil je deloma v samobranu. Celo zadevo smo že v eni prejšnjih številk omenili. Obsodili so ga 10 mesecov težke ječe z enim postom vsakih 14 dnij.

Shod volilcev v Ptiju. 14. t. m. sklical je ptujski župan Ornig shod volilcev, ki je trajal od 8 ure zvečer do 1 zjutraj in vsi zbrani izrekli so županu in občinskemu odboru popolno zaupanje. Nekaj mestjanov se je na tihem pri namestništvu pritožili, ker mesto ni podrlo stare kasarne. Kaj pa

je največja sramoto, to pritožbo podpisalo je tudi nekaj prvakov, nekaj klerikalnih nemških mestjanov se je tako daleč spozabilo, da so z prvaki skupno zahrbtno delovali. Župan Ornig je volilcem najpred razložil, kako on misli o stari kasarni in dal je oris napredka ptujskega mesta, predočil jim je, kako je bilo mesto nekdaj, kako je sedaj, koliko dohodkov imelo je nekdaj in koliko jih ima sedaj, kaka bila je nekdaj obrt in kupčija in kaka sedaj. N. pr. prignal se je leta 1894 na živinski sejem 11000 glav, danes 10 let pozneje 37000. Danes do dvajset špeharov v Ptui trži ob petkih, pred 10 leti komaj 7. Župan Ornig je navzočim vso svoje delovanje razjasnil, povedal jim je kako ga zahrbtniki obrekujejo in ga so že skoz 10 let obrekovali in če njemu volilci ne zaupajo je pripravljen takoj mandat odložiti, vse je v redu on lahko vsak dan mestni urad odda. Dalje so posvetovali o stari kasarni, eni so za to, da se podere, drugi in župan, naj še se počaka i. t. d. Mestno šparkaso sklenili so postaviti na Florijanskem trgu kjer zdaj stoj Poskočilov hram. Vsi zbrani so nazadnje z nazorom župana bili zadovoljni, ter mu in občinskemu odboru izrekli enoglasno popolno zaupanje.

Poročilo ptujskega sejma. Na ptujski živinski sejem dne 6. t. m. se je prignal 180 konjev, 1220 glav goveje živine in 940 svinj. Cene bile so srednje. Prodaja dobra.

Klerikalec — cerkveni ropar. Naši bralci še se spominjajo, da smo pod tem napisom priobčili, da se je v znano romarsko cerkev Device Marije v Petrovčah večkrat vломilo in bila škrinjica za darila večkrat oropana. Žendarji sozločinca v cijeli osebi Franca Koren, sina občinskega predstojnika in cerkvenega odbornika v Petrovčah. Te dni moral se je radi tega pred celjsko sodnijo zagovarjati. Začetkom pri preiskavi je rekel, da je vzel iz škrinjice 808 K drobiža in bankovec za 10 K. Pozneje pa je spet vse tajil. Koren je tudi obdolžen, da je ukradel gospodu Johannu Jeschounig eno ribo, vredno 2 K 80 v in pri prejskavi na njegovem domu našli so v ulnjaku 6 dinamitnih patronov, o katerih pa Koren trdi, da jih je našel. Pred kratkim bil je ogenj v bližini ulnjaka in kaka nesreča bi se znala zgoditi, če bi se ulnjak užgal in bi patroni eksplodirali. Sodnija obsodila je Franceta Koren na 6 mescev težke ječe z postom vsakih 14 dnij. — Ta roga govori dovolj. To je tudi „Štajerc“ kriv, kaj ne „Gospodar“, „Domovina“ i. dr.? France Koren je bil gotovo „Štajerčev šnopsar?“ Kam plove, klerikalec, če vaše pristaše taki vnebovpijoči zločini dičijo? Sokoli, lepega somišljenika imate, pojrite pod okno zapora ko bo ptiček sedel, in zapojte mu in slavi tega!

Krvav praznik sv. Barbare. Sv. Barbara je patrona rudokopov, ki praznujejo njen praznik s tem, da počiva vse delo. Tudi v Storéh pri Celju je ta navada, ki je spojena večkrat s popivanjem po gostilnah. Rudokopa Goršek in Hudec v Storéh sta na ta način praznovala sv. Barbaro. Ko sta ga imela že precej v laseh, je nastal med njima prepir, v katerem je Goršek sunil Hudca z nožem v stegno. Goršek, ki

je bil zaradi uboja že 4 leta zaprt ter zaradi telesne poškodbe 13 mesecov, je zdaj že na varnem in ostane tudi še nekaj časa.

Gorjane pri Rajhenburgu. Dne 4. t. m. ubils je Maks Kelhar, kmet v Gorjanah svojega očeta. Tudi mater je nevarno pretepela. Ta surovež je znan pretepač, je že večkrat svoje stariše pretepel in je tudi pri sodniji dobro znan. Sedaj je spet pod ključem.

Spoštuj očeta in mater. Valentin Vračko, 45 let star, samec, črevljar v Mestnem vrhu pri Ptiju, imel je 18. oktobra t. l. z svojo materjo nek prepri. Mati ga je namreč kregala, ker je ves denar zapil; poskupsila je baje tudi mu odvzeti polno steklenico žganja. To pa je črevljarja tako razjezilo, da je vrgel mater, ter jo v licu opraskal. Radi tega obsodila ga je mariborska sodnija na 2 meseca težke ječe z posti.

Otrek zgorel. 11. t. m. igrala se je 5 letna hčerka Ljudmila posestnika Antona Potrča v Zavru pri štedilniku (šparherdu). Deklica je preblizu peči prišla in užgal se ji je obleka. Prestrašena zbežala je deklca na prosto, pa nikogar nič bilo, da bi ji pomagal. Zadobila je grozne opekline in drugi dan umrla.

Reguliranje Pesnice. Dunaj 13. decembra t. d. Nemški državni poslanec Heinrich Wastian predložil je v današnji seji državnega zbora ministru notranjih zadev in ministru za poljedeljstvo pismeno vprašanje zaradi reguliranje Pesnice. V tem toži, kako počasno rešuje ministerstvo nujne zadeve in navede, koliko škode je že Pesnica v tem času napravila, odkar se že govori o reguliranju a se še ni storilo. Samo z delom v aktih nič ni storjeno in z dolgim odlaganjem čakanjem tripi samo ljudstvo, kateremu vedno nova škoda preti. Vprašalec vprašal tedaj ministre ali jim je znano koliko škode povzroči dolgo odlaganje reguliranje Pesnice in ali hočejo zagotoviti, da se v spomladici 1906 prične z delom.

Ljutomer. Gospod Roman Nemetz, uradnik pri okrajnem glavarstvu v Ljutomelu, dobil je od namestništva v Gracu zlato medaljo za 40 letno zvesto službovanje. Častitamo.

Sv. Peter pri Mariboru. Viničar Knupleš, katerega sta znana pretepača Franc in Janez Neuwirt z drugimi suroveži napadla in o čem smo v zadnjem listu poročali, je umrl v mariborski bolnišnici na dobljenih ranah.

Poskušen umor. Pred 5 meseci se je v Dvorjanah pri Vurberku omožila Marija Majhen s Francem Pečarjem. Njen oče ni izročil hčeri svojega posestva, ampak le dedičino, katero je imela dobiti po svoji pokojni materi. Dne 6. t. m. je zet Franc Pečar razposlal ljudi, ki so bili pri hiši, in svojega tasta Janeza Majhena zvabil v klet. Tamkaj je začel streljati z revolverjem na njega. K sreči ga ni hudo poškodoval, zato je napadeni zbežal iz kleti. Ko je zet Franc Pečar videl, da je tast zbežal, si je izmisil drugo zvijačo. Hitro je šel k orožnikom in tamkaj izjavil, da ga je hotel tast vstreli. Seveda so orožniki pri preiskavi spravili resnico na dan in so Franca Pečarja zaprli. — Kam bomo z Spodnjim

Štajerjem prišli, če se take reči že skoraj vsak dan zgodijo! Prokleti „snops“ in farška hujskarija in šuntarija so temu krivi.

Naročnikom. Prosimo, da pravočasno naznanite naročbo, da se Vam od novega leta naprej takoj list lahko redno odpošilja. Vašim nasprotnikom, ki obrekujejo naš list, dajte naprednjaški odgovor in jim recite naj bereje farške cunje sami. Sodelujte z nami in storite najložje s tem, da nam pridobite novih naročnikov. Vsaki naročnik naj si stavi to nalogu, da bode pridobil v prihodnjem letu vsaj enega novega naročnika. Kdor hoče list sprejeti, da si ga ogleda, temu ga pošljemo radovoljni na njegovo zahtevanje na ogled. Tisti naročniki, kateri imajo plačano naročnino do 1. januarja, naj ne pozabijo takoj naročnino ponoviti tudi za prihodnjo leto. Kdor se na novo naroči naj izrečno piše, da je novi naročnik, ker nam estem prihrani mnogo dela. Stari naročniki naj pri pošiljatvi naročnine zapišejo tudi številko, ki jo ima naslov.

Potres se je čutil nedeljo 17. t. m. po 11 uri po noči. O potresu poroča se tudi iz Celja, Maribora in Brežic.

Soštanj. Zmaga naprednjakov. Pri občinskih volitvah v Soštanju zmagali so v I. razredu naprednjaki. V drugem razredu prodrla pa so klerikalci z 1 glasom večine, ker so nekaj nemških volilcev izbrali, čeravno jih je volilni komisar v tem podučil. Ljudstvo jo vsled tega zelo vznemirjeno, in napredna stranka vložila je proti volitvi zopet rekurs.

18. t. m. vršile so se tretjokrat občinske volitve v Soštanju. Malu nacije volilne komisiji z načelnikom dr. Majer-jem so v prešnjih dveh volitvah slab sad rodile, in vse je bilo radovedno ali bo spet samovolja zmagala črezi pravico. Naprednjaki bili so prepričani, da zmagajo, če se po pravici voli. To vedeli so tudi dr. Majer in njegovi pristaši in le sila so si mislili, zamorešenam pomagati. V prvem razredu vršilo se je vse pravilno, naprednjaki dobili so 10 glasov, nasprotniki 6. Pa v drugem razredu ni pustila volilna komisija 3 naprednih volilcev voliti, čeravno je vladni komisar rekel, da imajo pravico voliliv 2. razred. A hujskajoči se za to niso zmenili in tako dobili 1 glas več. Župnika Govedič niso pustili voliti, ker so znali da bo volil z naprednjaki. Neverjetno je kako delujejo hujskari proti postavam kaj vse počenjajo, da še obdržijo vsaj nekaj časa komadov. Dobrog vedo, da so njihovi dnevi šteto, dobro vedo da pride napredna stranka na krmilo. Naprednjaki poslali bodo tudi deputacije k namestništvo in vprašali, kako dolgo bo še gledala vlada o mirno to počenje. Tem hujskcem naj se enkrat dobro razloži, kaj je in kaj zahteva postava.

Sv. Rupert v Slov. gor. Iz Sv. Ruperta se nam poroča, da daje pismonoša naš list drugim ljudem, namesto naročnikom. Tako se večkrat zgoditi, da nekteri naročnik ne dobi lista, ali 1 teden pozneje, ko je list že 10—20 hiš preromal. Če še se to enkrat zgoditi, bodoemo že prisribeli, da se večkrat ne bo zgodilo. Naši naročniki naj le list na pošti zahtevajo,

pri nas je pomota izključna. Posebno zdaj ob svetkih samo odločno zahtevajte, kajti ob praznikih je pošta polna nerdenosti.

Ljutomer. Voditelji prvaške stranke v Ljutomeru vpijejo in tožijo po časnikih, o krivici v zadnjem času na vse mogoče načine ko so zvedeli, da namerava napredna in nemška stranka pridobiti v Ljutomeru deželno hiralnico. Taki zavod bil bi za Ljutomer in okolico le koristen, če premislimo da se v hiralnico (Siechenhaus) preseli kacih 150—180 starčkov. Tako število oseb potrebuje precej živil (mleka, mesa, kruha, sočivja) in vsa ta živila bi se nakupila v Ljutomeru in okolici. Seveda pri tacih zavodih ničesar ne zasluži Karlek, ker ne more starčkom pravo zavoziti in visokih računov polagati. — Sedanji voditelji slovenske stranke črtijo vsakega človeka, kateri v njih rog ne trobi in naj bo še ta tako zaveden Slovenec, Čas bi bil, itda bi se ljudstvo tudi v Ljutomeru in okolici zdramilo ter vidlo kako mu prvaki mečejo pesek v oči, na eni strani mu obljubujejo zlate gore, na drugi strani pa jih nesramno izkoriscajo. Poglejte si voditelje! Ne raste jim od dne do dne premoženje? Ne postane vsak bogataš? Od kod pa imajo ta denar, od kot bogastvo? Tvoje kmet bilo je to nekdaj. — Pa pustimo to in poglejmo si spet hiralnico. Komu koristi hiralnica? Samo mestu Ljutomer, samo naprednjakom, samo Nemcem? O neumnost! Cela okolica ima od tega korist, a prvaki te kočisti nočeojo okolici, zakaj ne, ker je to zahtevala napredna in nemška stranka. Ti prvaki grejo tako daleč, da bi ob času lakote celo ljudstvu prepovedali od naprednjakov vzeti kos kruha. Klerikalci in prvaki sram vas bodi, da vam je bolj mednarodna hujskarija bolj sveta, kakor nebrojni boleniki starčki, katerim hočete preprečiti pomoč le radi tega, ker je napredna stranka sprevidela, kaj manjka okolici Ljutomer in trgu samemu, ker vi prvaki se ja ne brigate za drugo, nego za hujskarijo, za svoj žep in za lastno korist. Vi ne vidite, kaj je ljudstvo potrebno, vam je figa, ali ima ljudstvo kaj ali nič, če le vi imate, če le vi imate med kmeti molzne kravice. Ljudstvo, Ljutomer in okolica tukaj vidiš kaki prijatelji so ti prvaki, tukaj vidite, kako vam, pomagajo isti, ki vedno kričijo „Svojik svojim“. Prebivalci ljutomerškega okraja, tukaj vidite kdo se je za vas potezoval! Nemška in slovensko napredna stranka, ta vam je dobro hotela, ta skrbi za vas in z pravo šolo za vašo mladino. Kdo pa vam zabranjuje pomoč? Prvaki in klerikalci, vaši takozvani „prijatelji“ vaši „osrečevalci“ ljudstva.

Koroške vesti.

Tesna ves pri Celovcu. Miš pojedla 900 kron. Anton Vrabl v Tesnavesi imel je 900 K v papinatem denarju v nek robec zavitih in v omari skranjenih; prodal je bil posestvo in ta denar je bil skupilo te prodaje. Ko je pred kratkim hotel denar šteti, zapazil je, da je miš tako robec in denar razglodala, da so le mali koščekti ostali. Siromak hoče, naj mu